Pecyn Dogfen Cyhoeddus

At: Aelodau'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd

Dyddiad: 2 Mehefin 2023

Rhif Union: 01824 712589

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD, DYDD GWENER, 9 MEHEFIN 2023** am **10.00 am** yn **SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN A THRWY GYNHADLEDD FIDEO**.

Yn gywir iawn

G Williams
Swyddog Monitro

AGENDA

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O GYSYLLTIAD (Tudalennau 5 - 6)

Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 PENODI IS-GADEIRYDD

Penodi Is-gadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar gyfer y flwyddyn ddinesig 2022 – 2023, gan fod y penodiad hwn wedi'i ohirio yng nghyfarfod diwethaf y Pwyllgor.

5 STRATEGAETH CYFRANOGIAD Y CYHOEDD DDRAFFT (Tudalennau 7 - 22)

Ystyried adroddiad gan y Pen Swyddog - Marchnata Strategol (copi ynghlwm) i ddiweddaru'r Pwyllgor ar y cynnydd a wnaed hyd yma o ran llunio'r Strategaeth.

6 DYLETSWYDD ARWEINWYR GRWPIAU I HYRWYDDO YMDDYGIAD MOESEGOL (Tudalennau 23 - 26)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd a'r Dirprwy Swyddog Monitro (copi ynghlwm) i hysbysu'r Pwyllgor am ddyletswydd newydd a roddir ar arweinwyr grwpiau gwleidyddol i hyrwyddo ymddygiad moesegol.

7 ADOLYGIADAU DATBLYGIAD PERSONOL (Tudalennau 27 - 38)

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd (copi ynghlwm) i hysbysu'r Pwyllgor am adolygiadau datblygiad personol.

8 POLISI'R CYNGOR AR HYFFORDDIANT AELODAU (Tudalennau 39 - 50)

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd (copi ynghlwm) i ddarparu gwybodaeth am faterion hyfforddi a datblygu aelodau.

9 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL (Tudalennau 51 - 56)

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd ar Raglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor a materion cysylltiedig (copi ynghlwm).

MEMBERSHIP

Y Cynghorwyr

Michelle Blakeley-Walker
Ellie Chard
Karen Edwards
Chris Evans
Hugh Evans
Justine Evans
Martyn Hogg
Brian Jones
Delyth Jones
Cheryl Williams
Elfed Williams

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
*(*dileuer un)*

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
*(*dileuer un)*

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

*(Gweler y nodyn isod)**

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad y Cyfarfod	9 Mehefin 2023
Aelod Arweiniol	Y Cynghorydd Julie Matthews, Aelod Arweiniol y Strategaeth Gorfforaethol, Polisi a Chydraddoldeb.
Awdur yr Adroddiad	Sian Owen, Prif Swyddog – Marchnata Strategol
Teitl	Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd Ddrafft

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd Ddrafft

1.1. Mae'r strategaeth hon yn angenrheidiol i fodloni gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Rhoi diweddariad i'r pwyllgor ar y cynnydd a wnaed hyd yma o ran cynhyrchu'r strategaeth.

2.2. Sicrhau ymgysylltiad ac adborth cynnar ar yr adroddiad drafft.

2.3. Sicrhau bod y pwyllgor yn cefnogi'r strategaeth ac y gweithredir ar unrhyw argymhellion am ymgysylltiad pellach â phwyllgorau eraill y cyngor, yn cynnwys lefel y gymeradwyaeth ffurfiol angenrheidiol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor yn cyfrannu at greu strategaeth effeithiol a phriodol drwy adolygu'r strategaeth ddrafft a rhoi adborth arni.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Gweler ynghlwm y strategaeth ddrafft yr ydym ni fel tîm yn credu y byddai'n fanteisiol iddi gael ei gweld yn gynnar gan y pwyllgor hwn er mwyn cael eu mewnbwn a'u barn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Cyngor sy'n cael ei redeg yn dda ac yn perfformio'n dda

5.1. Bod yn sefydliad 'dysgu' sy'n defnyddio adborth a gwersi a ddysgwyd i annog gwelliant sefydliadol.

5.2. Meithrin diwylliant sy'n croesawu her briodol a theg.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Mae'r costau perthnasol yn rhan o gyllidebau gwasanaethau gan eu bod yn ymwneud yn bennaf ag amser staff.

6.2. Roedd costau'r ymchwil cyhoeddus angenrheidiol wedi'u cynnwys mewn prosiect Cynllun Corfforaethol blaenorol - "Mae pobl yn chwarae rhan mewn siapio a gwella gwasanaethau".

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Mae Asesiad o Effaith ar Les wedi cychwyn a bydd yn barod am y cam cymeradwyo ffurfiol unwaith y bydd fersiwn terfynol y strategaeth yn barod.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Mae cynrychiolwyr o'r Gwasanaethau Democrataidd a Chyfreithiol, Gwella Busnes ac Ymgysylltu â'r Cyhoedd ar weithgor y strategaeth.

8.2. Mae dau ddarn o ymchwil cyhoeddus wedi'u gwneud a chyfeirir atynt yn y strategaeth ddrafft.

8.3. Bydd fersiwn terfynol y strategaeth a'r asesiad o effaith ar les yn cael eu cyflwyno i'r Grŵp Cydraddoldeb ac Amrywiaeth Strategol ar 14 Gorffennaf a

bydd fersiwn terfynol y strategaeth yn cael ei roi gerbron y pwyllgor hwn ym mis Medi 2023.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Amherthnasol.

10. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risgiau'n gysylltiedig â'r camau argymelledig y gwnaed cais amdanynt.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

Approved by	TBC
Date implemented	TBC
Owner	Corporate Communications and Engagement Team
Review date	June 2027

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg. This document is available in Welsh.

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

Changes to this document

This document is reviewed regularly to keep up with changes in policy or legislation. The latest versions of our publications can be found on our website. Before contacting us about the content of this document, we recommend that you refer to the most recent version on the website and any relevant guidance.

Version	Date approved	Approved by	Notes / changes
1.0			
2.0			

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

Contents

Changes to this document 2

Contents 3

The purpose of this strategy 4

Legislative Background 4

Key findings from the consultation 5

Our key approach aims 7

Compliance with the act 7

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

The purpose of this strategy

The purpose of this Public Participation Strategy is to set out how the Council aims to encourage local people to participate in Council decision-making.

It complements the existing Engagement Policy which gives guidance and support for officers and Councillors to carry out a range of public engagement and consultation activities.

Legislative Background

The Local Government and Elections Act (Wales) 2021 requires principal Councils (of which Denbighshire County Council is one such Council) in Wales to develop and implement a Public Participation Strategy that in particular addresses:

- Ways of promoting awareness among local people of the principal council's functions;
- Ways of promoting awareness among local people of how to become a member of the principal council, and what membership entails;
- Ways of facilitating access for local people to information about decisions made, or to be made, by the principal council;
- Ways of promoting and facilitating processes by which local people may make representations to the principal council about a decision before, and after, it is made;
- Arrangements made, or to be made, for the purpose of the council's duty in section 62 of the 2011 Measure (bringing views of the public to attention of overview and scrutiny committees);
- Ways of promoting awareness among members of the principal council of the benefits of using social media to communicate with local people.

Principal Councils are required to consult with the local community in developing and reviewing the Public Participation Strategy. This strategy must be reviewed at least once after every ordinary local government election.

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

Key findings from the consultation

To support the development of this strategy, Denbighshire County Council has carried out research over two separate projects:

1. Work was already being carried out under a project from the 2017-2022 Corporate Plan cycle to support a project called *People are involved in shaping and improving services*. This aimed to investigate and address key concerns raised in previous Residents Surveys that it was difficult to get involved in Council decision-making and residents were not sure whether their involvement would make a difference
2. Following the introduction of the Local Government Act (Wales) 2021 legislation, and the requirement to carry out a consultation to support the development of the Public Participation Strategy, additional research was carried out to address some 'knowledge gaps' not covered by the previous corporate plan work.

The research for both pieces of work was appointed to external researchers and included an independent audit of the council's existing activities, an online survey, and some street surveys where researchers would approach members of the public to ask them for their opinion. In terms of the survey, both pieces of research received a combined total of 1,215 responses, of which approximately 750 were carried out as 'street surveys' (it should be noted however that due to the Covid pandemic one year's worth of surveys was conducted exclusively online)

In summary the data from both pieces of research showed that:

1. On average, around 75% of survey respondents wanted to get involved in decisions made which affect them
2. On average, around 73% of respondents felt that 'meaningful engagement' meant that they felt included, informed and listened to (even if the eventual decision made was not one they agreed with). Around 19% of respondents only felt that engagement would be meaningful if the council made a decision that they personally agreed with. Around 8% of respondents weren't sure or didn't have an opinion

3. There is more knowledge around what the Council does and how it impacts people's lives in the south of the County. This is likely to be because communities in rural Denbighshire are generally smaller and therefore the decisions the council makes will have a wider impact within that community.
4. This was reflected in the number of respondents who said they had attended a Council committee meeting (or knew it was possible to do this). In Corwen, over 50% of respondents surveyed said they had either attended a meeting or knew it was possible to do this, compared to Rhyl where 27% of respondents had either attended a meeting or knew it was possible to do this.
5. Respondents were generally not interested in becoming involved in decision-making to the extent that they would consider becoming a Councillor. Across the county fewer than 1 in 10 people thought this would be something they might like to do.
6. Reasons why people felt they might not become a Councillor included: being unsure what would be involved, not having a campaign issue/not being sure people would vote for them, they were too busy, too old, or unsure as to what level of commitment would be required
7. In terms of the mechanisms by which respondents wanted to find out or get involved in decision-making which affects or impacts them:
    a. Around 43% want the Council to write to them
    b. Around 30% would like to attend a public information session or public meeting
    c. Around 42% would like to see something on social media
    d. Around 29% would like to see something on the Council's website
8. The important thing in terms of reaching people is to 'meet them where they are at' – letters (either email or post) as a means of direct contact are likely to be the most personal and most effective means of contacting people. Public meetings or information drop-ins should be as close to the target community as possible, rather than (for example) expecting people to visit the nearest Council office or other amenity to attend. To ensure both of these methods are effective, Council officers will need to have high levels of confidence before starting a project that they have accurately and adequately mapped all of their stakeholder groups and be confident they are approaching them via the most appropriate means.

9. A large number of respondents are on social media and would like to see it better used as a communication tool than it is currently. Further research may be needed to A/B test different mechanisms within social media (for example participation in local community groups/spaces on social media, versus paid advertising, versus standardised posts on the Council's own social media channels)

[Still to arrange and include – a workshop with first-time Councillors elected in 2022 to understand their experiences. This would not include people who have previously been Councillors or who have previously stood for other electoral roles e.g. Senedd Member or Member of the UK Parliament]

Our key approach aims

The following aims will set out how we intend to approach each requirement of the strategy.

Consistency

Our approach to involving local people in Council decision-making will be consistent.

Transparency

Our approach to involving local people in decision-making will be transparent, and people will understand why we may take a particular approach.

Fairness

We will recognise the differences between 'equality' and 'equity' and work to ensure that nobody who wishes to be involved in Council decision-making is prevented from doing so due to their particular circumstances. Where this means that some people require more support to participate in Council decision-making, we will do our best to enable this wherever it is possible to do so.

Compliance with the act

This section will set out what the Council is currently doing, and where improvements can be identified, how we aim to carry out these improvements.

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

Ways of promoting awareness among local people of the principal council's functions

Denbighshire County Council's existing approach includes:

- The Council's website
- Press releases
- The social media channels Twitter and Facebook

To improve this, the Council will consider:

- People who are digitally excluded
- People using social media channels other than Twitter and Facebook
- Supporting local Councillors to take a more active role in promoting their own work

Ways of promoting awareness among local people of how to become a member of the principal council, and what membership entails

Denbighshire County Council currently has a website page called 'Be A Councillor':

https://www.denbighshire.gov.uk/en/your-council/voting-and-elections/be-a-councillor.aspx

Ahead of election periods, this page is promoted via press release (which may be picked up in the local press) and via social media channels Facebook and Twitter

To improve this, the Council will:

- Regularly ask people how they would like to receive information – this is a standard item as part of the Council's Engagement Policy
- Ensure that the information is available in print or alternative format for people who are digitally excluded
- Continue to research how best to contact people, with specific considerations given to any circumstances which may be a barrier to their engagement

Public Participation Strategy 2022-2027 (draft)

Ways of facilitating access for local people to information about decisions made, or to be made, by the principal council

The Council currently has an Engagement Policy which states that people must be able to obtain information:

- Online via any or all of the following:
  - The Council's main website
  - The County Conversation Portal
  - The Planning Portal
  - Via online drop-in or public meeting sessions (currently via Microsoft Teams)
- Offline via any or all of the following:
  - Information to be made available in local libraries
  - Information to be made available in the local press either by press release, advertisement or public notice
  - Where appropriate, via public information sessions (either drop-in or meeting)
  - Where appropriate, by posting letters to those impacted by decisions, or by carrying out door-knocking

To improve this, the Council will:

- Regularly ask local people if the channels we are using to provide them with information are the right ones
- To regularly review our Engagement Policy in line with what people are telling us

Ways of promoting and facilitating processes by which local people may make representations to the principal council about a decision before, and after, it is made

The Council currently has an Engagement Policy which states that, where appropriate, people must be able to participate in local decision-making in (at least) the following ways:

- Online via any or all of the following:

    - The County Conversation Portal and associated citizen’s panel *Y Panel*
    - The Planning Portal
    - Via online drop-in or public meeting sessions (currently via Microsoft Teams)
- Offline via any or all of the following:
    - By viewing consultation or engagement documents and completing feedback forms in local libraries or other venues as appropriate
    - Where appropriate, via public engagement or consultation drop-in sessions
    - Where appropriate, by facilitating discussions with specific communities or service users (e.g. focus groups)

To improve this, the Council will:

- Regularly ask local people if the channels we are using to engage with them and facilitate their participation are the right ones
- To regularly review our Engagement Policy in line with what people are telling us

Arrangements made, or to be made, for the purpose of the council's duty in section 62 of the 2011 Measure (bringing views of the public to attention of overview and scrutiny committees)

‘The Council has arrangements in place to bring the views of the public to the attention of its three Scrutiny committees.

Members of the public may contact their local councillor, to raise issues through their councillor, or they can make a direct request using a ‘Public Scrutiny Request Form’, available from the Council’s website on this page: https://www.denbighshire.gov.uk/en/your-council/about-the-council/how-the-council-works/scrutiny-committees.aspx

The following criteria are used when considering whether a request is suitable for consideration by a Scrutiny Committee:

- Public interest – is the matter of concern to residents?
- Ability to have an impact – can Scrutiny influence and change things?
- Performance – is it an underperforming area or service?
- Extent – does it affect a large number of residents or a large geographic area?
- Replication – is anyone else looking at it?'

Ways of promoting awareness among members of the principal council of the benefits of using social media to communicate with local people

Denbighshire County Council currently includes some basic social media training as part of its Members' Induction Process.

To improve this, the Council will:

- Consult with Councillors after every ordinary Council election to ascertain their current level of understanding about the social media channels available to them, and how these can complement the channels the Council uses
- Arrange regular social media training for Councillors:
    - At least once per year
    - After any extra-ordinary election or by-election
- Develop and publish a social media toolkit to support officers and Councillors

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor sir ddinbych denbighshire County Council

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad y cyfarfod	9 Mehefin 2023
Swyddog / Aelod Arweiniol	Gary Williams, Swyddog Monitro
Awdur yr adroddiad	Lisa Jones, Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd a Dirprwy Swyddog Monitro
Teitl	Dyletswydd Arweinwyr Grwpiau i Hyrwyddo Ymddygiad Moesegol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor am y ddyletswydd newydd sydd ar arweinwyr grwpiau gwleidyddol i hyrwyddo ymddygiad moesegol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I roi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau am y gwaith a wnaed hyd yma fel bod Arweinwyr Grwpiau yn cael cymorth i wneud eu dyletswydd sy'n cefnogi'r amgylchedd democrataidd cyffredinol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod Aelodau'n nodi cynnwys yr adroddiad, gan ddarparu unrhyw sylwadau fyddai'n helpu i ymgorffori dull ar y cyd o gyflawni'r swyddogaeth ddemocrataidd hon.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Mae Adran 62 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn pennu dyletswydd newydd ar arweinwyr y grwpiau gwleidyddol i gymryd camau i hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan eu haelodau. Nid yw'r ddyletswydd yn gwneud Arweinydd y Grŵp yn gyfrifol am ymddygiad aelod arall, ond mae'r rôl yn un o gymryd camau rhesymol. Er mai Pwyllgor Safonau'r Cyngor sydd â throsolwg o'r fframwaith moesegol, mae'r ddyletswydd ychwanegol hon ar Arweinwyr Grwpiau yn ddull gan

Lywodraeth Cymru o greu diwylliant ar y cyd o safonau uchel sydd angen arweinyddiaeth leol a phob aelod i dderbyn cyfrifoldeb dros eu gweithredoedd, ar y cyd ac yn unigol.

4.2. Mae'r ddeddfwriaeth hefyd yn pennu dyletswyddau newydd ar y Pwyllgor Safonau i fonitro cydymffurfiaeth arweinwyr grwpiau â'r ddyletswydd hon ac i roi cyngor a hyfforddiant i arweinwyr grwpiau ar gyflawni'r ddyletswydd. Fodd bynnag, mae'n briodol iawn bod y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn cael gwybod ac yr ymgynghorir â nhw wrth i'r Cyngor ddysgu gweithredu'r ddyletswydd newydd oherwydd ei phwysigrwydd i'r holl aelodau. Rhaid i gynghorau fod yn lleoedd ble mae diwylliant agored yn ffynnu a ble mae pobl yn cael eu croesawu a'u parchu, beth bynnag fo'u cefndir, er mwyn annog ystod fwy amrywiol o bobl i sefyll mewn etholiadau llywodraeth leol. Mae safonau ymddygiad yn allweddol i hyn ac mae gan bob aelod gyfrifoldeb i ymddwyn mewn ffordd sy'n parchu ac yn gwerthfawrogi pawb.

4.3. Mae Llywodraeth Cymru wedi llunio arweiniad statudol drafft ar gyfer arweinwyr grwpiau a phwyllgorau safonau cyn yr etholiad ac wedi ceisio safbwyntiau arno. Mae'r arweiniad drafft i'w weld yma: https://gov.wales/consultation-local-governmentand-elections-wales-act-2021-standards-conduct-statutory-guidance . Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae'r arweiniad yn dal ar ffurf drafft.

4.4 Yn gryno, mae'r arweiniad drafft yn cynnwys enghreifftiau o sut y gall Arweinwyr Grwpiau gyflawni eu dyletswyddau, er enghraifft:

- dangos ymrwymiad personol a chymryd rhan mewn hyfforddiant neu ddatblygiad perthnasol yn ymwneud â chydraddoldeb a safonau;

- annog aelodau grwpiau i fynychu hyfforddiant neu ddatblygiad perthnasol yn ymwneud â chydraddoldeb a safonau;

- sicrhau bod y rhai sy'n cael eu henwebu ar Bwyllgor wedi cael yr hyfforddiant a argymhellir ar gyfer y Pwyllgor hwnnw;

- hyrwyddo cwrteisi a pharch o fewn cyfathrebiadau a chyfarfodydd grŵp ac yng nghyfarfodydd ffurfiol y Cyngor;

- hyrwyddo gweithdrefnau anffurfiol ar gyfer gwneud penderfyniadau o fewn y Cyngor, a gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau a swyddogion monitro i wneud penderfyniadau lleol;

- hyrwyddo diwylliant yn y grŵp sy'n cefnogi safonau uchel o ymddygiad ac uniondeb;

• mynychu cyfarfod o Bwyllgor Safonau'r Cyngor ar gais i drafod materion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad;

• gweithio i weithredu unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor Safonau ar wella safonau;

• cydweithio gydag Arweinwyr Grwpiau eraill, o fewn rheswm, i gyd-gefnogi ymddygiad o safon uchel yn y Cyngor.

4.5. Mae'r camau canlynol yn cael eu gweithredu, neu wedi cael eu gweithredu hyd yma:-

4.5.1 Mynychodd Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Pwyllgor Safonau gyfarfod Arweinwyr Grwpiau ym mis Ionawr 2023 a chytunwyd i gyfarfod o leiaf unwaith y flwyddyn ag Arweinwyr Grwpiau ar ffurf 'Grŵp Cyswllt Moesegol' - bydd Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Pwyllgor Safonau yn cael eu gwahodd i gyfarfod yr Arweinwyr Grwpiau i drafod cynnydd o ran y ddyletswydd mewn ffordd anffurfiol, ar y cyd.

4.5.2 Pob Arweinydd Grŵp i ddarparu adroddiad blynyddol i'r Pwyllgor Safonau ar eu cynnydd wrth gyflawni eu dyletswydd. Dylai'r adroddiad drafod ymrwymiad personol ac fel grŵp i fynychu hyfforddiant perthnasol am gydraddoldeb a safonau; hyrwyddo cwrteisi a pharch o fewn cyfathrebiadau a gosod diwylliant da; derbyn data ar nifer y cwynion; hyrwyddo gweithdrefnau datrys anffurfiol; ymgysylltu â'r Pwyllgor Safonau fel bo angen a chydweithio gydag Arweinwyr Grwpiau eraill. Mae pob Arweinydd Grŵp wedi cael cefnogaeth gan y Swyddog Monitro a'r Dirprwy i gwblhau eu hadroddiadau ac wedi cael y data perthnasol am eu grŵp.

4.5.3 Bydd y Pwyllgor Safonau yn gallu trafod yr adroddiadau hyn ag arweinwyr y grwpiau a chyfeirio at y gwaith a wnaed yn adroddiad blynyddol y Pwyllgor Safonau.

4.6 Darperir cyfleoedd hyfforddi ar ddatrys anghydfod a gweithio o fewn unrhyw weithdrefnau datrys lleol.

4.7 Mae hon yn ddyletswydd newydd sy'n esblygu ac mae Arweinwyr Grwpiau yn awyddus i'w chroesawu. Bydd arfer da yn cael ei drafod a'i ddosbarthu mewn cyfarfodydd Arweinwyr Grwpiau a chyfarfodydd y Grwpiau a'i rannu â'r Pwyllgor Safonau.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Os bydd y ddyletswydd yn cael ei bodloni, dylai hyn gyfrannu at berthynas dda rhwng aelodau a swyddogion a rhwng aelodau â'i gilydd. Felly, mae Cyngor sy'n gweithredu ac yn cael ei lywodraethu'n dda yn cyfrannu at ddemocratiaeth leol dda ac ymddiriedaeth.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bodlonir y costau o fewn yr adnoddau presennol. Mae rhywfaint o hyfforddiant i aelodau ar gael gan CLILC, ac mae'r Cyngor yn edrych i'r posibilrwydd o'i dderbyn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

Nid yw asesiad o effaith ar les yn angenrheidiol

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Ymgynghorwyd â'r Pwyllgor Safonau ynglŷn ag Arweiniad LlC o ran yr eitem hon ac mae Arweinwyr Grwpiau wedi derbyn gwybodaeth am eu dyletswyddau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Dylai'r ddyletswydd fod wedi'i chynnwys o fewn yr adnoddau cyfredol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Bydd cyflwyno'r ddyletswydd a rôl uwch yr Arweinwyr Grwpiau i gefnogi'r gwaith o'i chyflawni, yn lliniaru yn erbyn y perygl o ymddygiad nad yw'n bodloni'r safonau ymddygiad disgwyliedig a chwynion i'r rheoleiddiwr.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Adran 62 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad y cyfarfod	9 Mehefin 2023
Aelod Arweiniol	Y Cynghorydd Julie Matthews, Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol
Pennaeth Gwasanaeth	Lisa Jones, Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Awdur yr adroddiad	Steve Price, Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl	Adolygiadau Datblygiad Personol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad hwn yn egluro cefndir adolygiadau datblygiad personol ar gyfer aelodau.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Rhoi gwybodaeth i'r pwyllgor am adolygiadau datblygiad personol a cheisio adborth gan y pwyllgor.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor yn gwneud sylwadau neu argymhellion priodol o ran y broses adolygu datblygiad personol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn mynnu bod Adolygiadau Datblygiad Personol (ADP) ar gael i bob cynghorydd. Mae ADP yn ffordd i aelodau a'r Cyngor asesu anghenion datblygu personol aelod gyda'i gilydd. Byddai'r adolygiad wedi'i osod yng nghyd-destun rôl yr aelod, eu dyheadau ar gyfer yr hyn y maen nhw'n gobeithio ei gyflawni, disgwyliadau'r Awdurdod ac anghenion y gymuned. Gallai'r

cyfweliad gynnwys adolygiad o’r hyfforddiant a’r datblygiad a gafodd yr aelod dros y flwyddyn flaenorol.

4.2. Dylid nodi nad yw ADP yn Arfarniad o Berfformiad; ond yn fodd o gefnogi a datblygu aelodau. Nid oes gorfodaeth ar aelodau i gael ADP.

4.3. Gall unrhyw aelod sy'n dewis cael ADP wneud cais i'w arweinydd grŵp neu swyddog o'r Gwasanaethau Democrataidd gynnal y cyfweliad.

4.4. Mae gwybodaeth am y broses ADP a thempled cynllun datblygu personol ynghlwm wrth yr adroddiad hwn.

5. Sut mae’r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Yn anuniongyrchol, gallai’r broses adolygu datblygiad personol lywio cyfraniadau aelodau i’r Cynllun Corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Caiff y broses adolygu datblygiad personol ei chefnogi gan y tîm Gwasanaethau Democrataidd. Efallai y bydd angen cyfraniadau gan wasanaethau eraill neu asiantaethau allanol, fel Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, ar gyfer gweithgareddau hyfforddiant a datblygu a nodwyd gan y broses. Mae'r costau'n debygol o ymwneud ag amser swyddogion.

7. Beth yw prif gasgliadau’r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Nid oes angen Asesiad o’r Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi’u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Y fforwm priodol ar gyfer ymgynghori ar y broses adolygu datblygiad personol yw'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Nid oedd angen datganiad ar gyfer yr adroddiad hwn.

10. Beth yw’r risgiau ac a oes unrhyw beth y gallwn ni ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae'r broses adolygu datblygiad personol wedi'i chynllunio i hyrwyddo datblygiad parhaus ar gyfer aelodau, a ddylai leihau unrhyw risgiau sy'n gysylltiedig ag aelodau yn cyflawni eu swyddogaethau.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad?

11.1. Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adolygiadau Datblygiad Personol

Mae Adolygiad Datblygiad Personol (ADP) yn ffordd i aelod a'i Awdurdod asesu anghenion datblygiad personol aelod o'r naill ochr. Dylai'r adolygiad gael ei osod o fewn cyd-destun rôl yr aelod, eu dyheadau am beth maent yn gobeithio ei gyflawni, pwrpas a dyheadau'r Awdurdod ac anghenion y gymuned. Gallai'r cyfweliad cynnwys adolygiad o'r hyfforddiant a datblygiad a gafodd yr aelod. **NID** Gwerthusiad o Berfformiad yw ADP ond yn hytrach mae'n fodd o gefnogi a datblygu aelodau.

Mae cynlluniau ADP yn galluogi aelodau i fagu hyder, datblygu sgiliau a gwybodaeth a gwella eu perfformiad eu hunain a'u cyfraniad at y cyngor a'r gymuned. Gallant ddarparu:

- Eglurder i aelodau am y disgwyliadau a'r atebolrwydd sydd arnynt.
- Dealltwriaeth o, a chefnogaeth ar gyfer anghenion datblygu unigol aelodau ac ar y cyd
- Cefnogaeth i aelodau wrth baratoi ar gyfer rolau newydd (cynllunio olyniaeth)
- Dealltwriaeth a pherchnogaeth o nodau sefydliadol
- Cefnogaeth i wella perfformiad aelodau
- Cynllun wedi'i gytuno sy'n nodi anghenion hyfforddiant a datblygu, os oes rhai, ar gyfer y flwyddyn i ddod
- Cofnod ysgrifenedig, wedi'i lofnodi gan yr aelod a'r adolygwr
- Dogfen breifat na ddisgwylir iddi gael ei chyhoeddi gan yr awdurdod na'r aelod, er bod yr aelod yn rhydd i gyhoeddi yn ei adroddiad blynyddol unrhyw hyfforddiant a datblygiad a gyflawnwyd os ydynt yn dymuno gwneud hynny.

Canllawiau i Aelodau yn cael eu cyfweld

Cyn cynnal eich adolygiad efallai bydd yn ddefnyddiol i ystyried y canllawiau canlynol:

Pwrpas yr Adolygiad

Pwrpas eich cyfarfod fydd darparu cyfle i adolygu eich rôl yn gyffredinol, ystyried unrhyw dasgau penodol ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod, ystyried y meysydd lle rydych yn teimlo'n hyderus a nodi meysydd a allai fod yn heriol ac a allai fod angen cefnogaeth a datblygiad. Byddwch yn cael cyfle i nodi anghenion dysgu a datblygu y byddwch wedyn yn gallu adrodd yn ôl i swyddogion Gwasanaethau Democrataidd i drefnu rhaglenni datblygu.

Paratoi

Cyn eich cyfarfod bydd angen i chi lenwi'r Cynllun Datblygu Personol (PDP). Bydd hwn yn eich helpu i feddwl am eich rôl, tasgau penodol am y flwyddyn hon ac unrhyw gymorth y gallech fod ei angen. Bydd hefyd yn ddefnyddiol i chi adolygu'r disgrifiadau swydd yn Adran 19 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Cysylltwch â'ch cyfwelydd a chynllunio amser a lle sy'n gyfleus i'r ddau ohonoch, lle gallwch gael sgwrs gyfrinachol heb neb yn tarfu arnoch.

Cynnal yr Adolygiad

Cofiwch fod angen i’r sgwrs rhyngoch chi â’ch cyfwelydd yn gyfrinachol.

Defnyddiwch y Ffurflen ADP fel sail ar gyfer eich trafodaethau

Bydd eich cyfwelydd yn eich helpu i ystyried eich rôl/cyfraniad, cryfderau/gwendidau ac anghenion hyfforddi. Byddant yn gweithredu fel seinfwrdd amcanol yn y sgwrs hon.

Nid yw’n rhan o’u gwaith i roi eu hadborth eu hunain ar eich perfformiad.

Nodwch mai eich cyfrifoldeb chi yw ymgymryd ag unrhyw gamau gweithredu sy'n deillio o'r sgwrs, cadw unrhyw ddogfennau a thrafod unrhyw anghenion datblygu sy'n dod i'r amlwg gyda swyddogion Gwasanaethau Democrataidd.

Gellir hefyd dod o hyd i unrhyw gefnogaeth ychwanegol sydd ei angen oddi wrth yr awdurdod a’u bwydo i mewn i'r sefydliad fel bo'n briodol.

Atodiad 2

CYNLLUN DATBLYGU PERSONOL AELODAU

Cwblhewch y pro forma hwn a dewch ag o gyda chi i'ch sesiwn adolygu datblygiad personol. Mae'r ffurflen hon yn gyfrinachol i chi a'r unigolyn sy'n cynnal eich Adolygiad, ac eithrio'r ddalen olaf a fydd yn cael ei defnyddio gan swyddogion y Gwasanaethau Democrataidd.

Enw:		**Enw'r Adolygydd:**	

1. Beth yw fy swyddogaethau a'm cyfrifoldebau ar hyn o bryd? *(e.e. aelod Cabinet neu Graffu, cadeirydd neu aelod o bwyllgor fel Llywodraethu Corfforaethol, Cynllunio neu Drwyddedu neu baneli neu fyrddau eraill. Gallwch roi swyddogaethau cynrychioli Cymuned neu arwain yma hefyd).*

1	
2	
3	
4	
5	

2. Beth sydd angen i mi wybod amdano a gallu ei wneud er mwyn ymgymryd â'm swyddogaethau'n effeithiol? *(Gweler y disgrifiadau swydd yn Adran 19 o Gyfansoddiad y Cyngor)*

3. Ym mha agweddau o'm swyddogaeth(au) presennol neu rai posibl yn y dyfodol ydw i'n hyderus?

4. Ym mhle ydw i'n llai hyderus neu angen datblygu ymhellach?

5. Beth a allai fy atal rhag ymgymryd â'm swyddogaethau yn effeithiol? *(Ystyriwch unrhyw faterion personol, sefydliadol neu wleidyddol a allai atal llwyddo)*

Meysydd yr hoffwn ni eu datblygu neu ddysgu mwy amdanynt:	**Dull dewisol o ddysgu neu ddatblygu** *(e.e. e-ddysgu, darllen deunydd gartref, ymweld ag awdurdodau lleol eraill, mentora neu rwydweithio, hyfforddiant ar sail 'ystafell ddosbarth' neu weithdai ymarferol, ac ati)*
Sgiliau *(e.e. Sgiliau cadeirio neu holi, ymddygiad effeithiol mewn cyfarfodydd, cyfryngau cymdeithasol, sgiliau TG, siarad yn gyhoeddus, sgiliau trefniadol, cadernid a gwytnwch meddyliol, ac ati)*	
Gwybodaeth *(e.e. y cod ymddygiad, arian llywodraeth leol, cydraddoldeb, y broses gynllunio, y fframwaith polisi, trefniadau llywodraethu a phenderfynu Sir Ddinbych.)*	

MAE’R DUDALEN HON YN WAG O FWRIAD

Dylid tynnu'r ddalen hon yn rhydd a'i gyrru at y Gwasanaethau Democrataidd, Neuadd y Sir, Rhuthun – e-bost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk. Bydd yn cael ei ddefnyddio i ddatblygu cynlluniau datblygu a rhaglenni hyfforddi cyffredinol a phersonol

Cynllun Dysgu a Datblygu ar gyfer ________________________ *(nodwch y flwyddyn)***.**

Maes Dysgu neu Ddatblygu	**Dull o Ddarparu'r Dysgu a'r Datblygu**	**Blaenoriaeth / amserlen** *(e.e. blaenoriaeth 1^{af} erbyn Tach 202X)*

Tudalen 36

Llofnod yr Aelod: ____ **Dyddiad:** ___________________________

Llofnod yr Adolygydd: ____ **Dyddiad:** ___________________________

Cyngor sir ddinbych denbighshire County Council

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad y cyfarfod	9 Mehefin 2023
Aelod Arweiniol	Y Cynghorydd Julie Matthews, Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol
Pennaeth Gwasanaeth	Lisa Jones, Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Awdur yr adroddiad	Steve Price, Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl	Polisi'r Cyngor ar Hyfforddiant Aelodau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth ar faterion hyfforddiant a datblygiad aelodau.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw cael barn ac argymhellion y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, cyn ystyried hyfforddiant i aelodau gan y Cyngor llawn.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn:

3.1. Nodi'r adroddiad ac amlygu pynciau hyfforddiant i aelodau i'w trafod yn y dyfodol.

3.2. Gwneud argymhellion priodol i'r Cyngor llawn ar ofynion hyfforddiant gorfodol i aelodau.

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg. This document is available in English.

4. Manylion yr adroddiad

Cyflwyniad

4.1. Bu i raglen o ymsefydlu, hyfforddiant a datblygu i aelodau ddechrau yn syth ar ôl etholiadau'r Cyngor ym Mai 2022. Mae'r sesiynau a gyflwynwyd fel rhan o'r ymsefydlu cychwynnol i aelodau newydd a'r rhai oedd yn dychwelyd, yn cynnwys hyfforddiant ar God Ymddygiad y Cyngor, darpariaeth TGCh aelodau, ymgyfarwyddo â gwasanaethau, cydraddoldeb ac amrywiaeth, diogelu a chyflwyniad i Graffu. Darparwyd hyfforddiant hefyd i gyflawni swyddogaethau penodol fel aelodau (er enghraifft, i aelodau o'r Pwyllgorau Cynllunio neu Lywodraethu ac Archwilio, a gweithredu fel 'rhiant corfforaethol'). Mae cyfleoedd hyfforddi wedi parhau gyda sesiynau ar gyfer aelodau o'r pwyllgor trwyddedu, ail-ymweld â Chraffu a Rheoli Trysorlys.

4.2. Mae'r gweithdai rheolaidd i bob aelod o'r Cyngor wedi bod yn fforwm ar gyfer hyfforddiant a rhannu gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau megis newid hinsawdd a materion ecolegol; proses gosod cyllideb y Cyngor; strwythur gweithredol y Cyngor; a gwaith gwasanaethau cyhoeddus rhanbarthol strategol. Cynllunnir mwy o Weithdai Cyngor.

4.3. Mae adrannau unigol o'r Cyngor yn darparu hyfforddiant yn rheolaidd i aelodau mewn amrywiol ffurfiau ar y gwasanaethau a ddarparant. Yr hyfforddiant a ddarperir gan swyddogion ac adrannau'r Cyngor yw rhan helaethaf yr hyfforddiant i aelodau, er y defnyddir hyfforddiant a hwyluswyr allanol hefyd pan fo'n briodol.

E-Ddysgu

4.4. Mae datblygiad adnoddau e-ddysgu ar gyfer aelodau wedi ei gydlynu'n genedlaethol gan Rwydwaith Swyddogion Cefnogi Aelodau, ar y cyd â Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLlLC); ac mae llwyfan e-ddysgu cenedlaethol i aelodau bellach ar gael.

4.5. Dosbarthwyd canllaw ddrafft ar ddilyn y modiwlau e-ddysgu i aelodau'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ym Mawrth 2023, ar gyfer gwirio ymarferoldeb y Ganllaw a'r safle e-ddysgu. Mae'r Ganllaw ddrafft ynghlwm yn atodiad 1.

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

4.6. Mae CLlLC yn darparu amrywiaeth o gefnogaeth i aelodau gan gynnwys deunyddiau canllaw a rhaglenni hyfforddiant. Yn flaenorol mae'r Cyngor wedi gweithio gyda CLlLC yn arbennig ar hyfforddiant ar swyddogaethau Craffu a Chabinet, er enghraifft gyda sesiynau sgiliau cadeirio a chwestiynu Craffu. Mae'r Cyngor hefyd yn cymryd rhan yn 'Rhaglen Arweinyddiaeth i Gynghorwyr CLlLC', ar y cyd ag Academi Cymru a Llywodraeth Cymru. Mae'r Rhaglen Arweinyddiaeth ar gyfer cynghorwyr mewn swyddi arweinyddiaeth, i roi'r wybodaeth ddiweddaraf iddynt o ran arweinyddiaeth wleidyddol a'r wybodaeth a'r sgiliau maent eu hangen i wneud eu swyddi. Pan fo gan CLlLC yr arbenigedd, bydd hefyd yn ystyried ceisiadau am hyfforddiant pwrpasol.

Aelodau Cyfetholedig

4.7. Mae aelod cyfetholedig neu aelod lleyg yn rhywun nad ydynt yn gynghorydd (nad ydynt wedi eu hethol i'r Cyngor), ond yn unol â gofynion statudol, maent yn eistedd ar un o bwyllgorau'r Cyngor. Mae gan y Cyngor aelodau cyfetholedig ar y tri phwyllgor craffu ar gyfer busnes addysg; ar y Pwyllgor Safonau; ac ar y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Mae'n ofyniad cyfreithiol i gadeiryddion y Pwyllgorau Llywodraethu ac Archwilio a Safonau fod yn aelodau lleyg.

4.8. Yn ddiweddar mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu'r Cyngor wedi gofyn i aelodau cyfetholedig Craffu Addysg a Llywodraethu ac Archwilio gael eu gwahodd i ddigwyddiadau hyfforddiant Craffu. Bu i aelodau cyfetholedig Craffu a Llywodraethu ac Archwilio fynychu'r sesiwn hyfforddiant 'Ail-ymweld â Chraffu' gyda chynghorwyr yn Ebrill 2023, a threfnwyd hyfforddiant craffu pellach ar Sgiliau Cadeirio Craffu; Sgiliau Cwestiynu Craffu; a Chraffu Effeithiol ar gyfer Gwell Canlyniadau.

Hyfforddiant Gorfodol a Dewisol

4.9. Gall y Cyngor benderfynu dewis hyfforddiant penodol i fod yn orfodol i holl aelodau, neu i aelodau sy'n gwneud swyddogaethau penodol. Mae mynychu o leiaf un sesiwn hyfforddiant ar God Ymddygiad Aelodau yn ystod bob tymor llawn yn hanfodol, gan fod y gofyniad wedi ei gynnwys yn y Cod Ymddygiad Aelodau. Mae gan y Cyngor hyfforddiant gorfodol i aelodau o'r Pwyllgor Cynllunio trwy gytuno i'r egwyddor o aelodau'r pwyllgor ond yn pleidleisio ar faterion cynllunio os ydynt wedi cwblhau

hyfforddiant cynllunio diweddar, digonol. Mae dau sesiwn hyfforddiant cynllunio o fewn cyfnod o 12 mis.

4.10. I alluogi aelodau i gyflawni eu rhwymedigaethau, byddai angen cynnig unrhyw hyfforddiant gorfodol ar amseroedd priodol, a dros gyfnod realistig. Nid yw'r trefniadau polisi rheolwr atebol a hyfforddiant i staff yn briodol at gyfer aelodau gan eu bod yn ddeiliaid swydd wedi eu hethol yn hytrach na gweithwyr. Fodd bynnag, gallai'r Cyngor benderfynu gorfodi polisi hyfforddiant gorfodol i aelodau, er enghraifft trwy:

- Darparu cofnodion hyfforddiant i'r arweinwyr grŵp
- Adrodd ar gofnodion hyfforddiant gorfodol i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
- Cyhoeddi presenoldeb mewn hyfforddiant a diffyg cydymffurfio â gofynion gorfodol
- Grwpiau yn ystyried materion hyfforddiant wrth ddyrannu swyddogaethau i'w haelodau.

4.11. Yn 2018 penderfynodd y Cyngor blaenorol y byddai'r cyrsiau hyfforddiant canlynol yn orfodol:

- Y Cod Ymddygiad - unwaith y tymor.
- Cynllunio - dau ddigwyddiad hyfforddi bob blwyddyn (ar gyfer Aelodau'r Pwyllgor Cynllunio).
- Trwyddedu - dau ddigwyddiad hyfforddi bob blwyddyn (ar gyfer Aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu).
- Diogelu'r Cyhoedd a GDPR - hyfforddiant blynyddol ond diwygiwyd i unwaith y tymor
- Cyllid Llywodraeth Leol - unwaith y tymor
- Diogelu - unwaith y tymor
- Rhianta Corfforaethol – unwaith y tymor.

5. Sut mae’r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Nid yw’r adroddiad hwn yn cyfrannu’n uniongyrchol at y Blaenoriaethau Corfforaethol, ond bydd aelodau etholedig sydd wedi’u hyfforddi ac yn cael cymorth priodol yn cyfrannu at berfformiad y Cyngor ym meysydd strategaeth, datblygu polisïau a gwneud penderfyniadau.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Darperir y mwyafrif o’r cynllun hyfforddi gan swyddogion y Cyngor. Nid yw hyn yn gofyn am arian ychwanegol ond mae yn gofyn am amser swyddogion ac mae hynny’n ffactor ym maint a chymhlethdod y rhaglen hyfforddi y gellir ei darparu. Mae angen hwyluso rhai meysydd hyfforddiant yn allanol gyda chostau’r hyfforddiant hwn yn dod o’r gyllideb hyfforddiant aelodau.

7. Beth yw prif gasgliadau’r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Nid oes angen asesiad o’r effaith ar les ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi’u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Adroddir ar faterion hyfforddi a datblygu aelodau i’r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a’r Cyngor llawn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Nid oes angen datganiad gan y Prif Swyddog Cyllid ar gyfer yr adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Nod hyfforddiant a datblygiad yw rhoi’r sgiliau a’r wybodaeth sydd eu hangen ar aelodau i gyflawni gwahanol swyddogaethau’r cynghorydd a’r aelod lleyg modern. Heb yr hyfforddiant a’r datblygiad priodol mae mwy o risg hefyd y ceir cwynion ac y bydd penderfyniadau’n cael eu herio’n llwyddiannus. Fel nodwyd yn adran 6 uchod, i raddau helaeth mae darpariaeth hyfforddiant i aelodau yn dibynnu ar allu staff y Cyngor i ddarparu hyfforddiant ar eu meysydd gwaith a’u harbenigedd.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011.

Concise Guide to e-Learning Courses for Councillors

1) The site is accessed from this link: https://learning.nhs.wales/

2) Choose 'Log in'

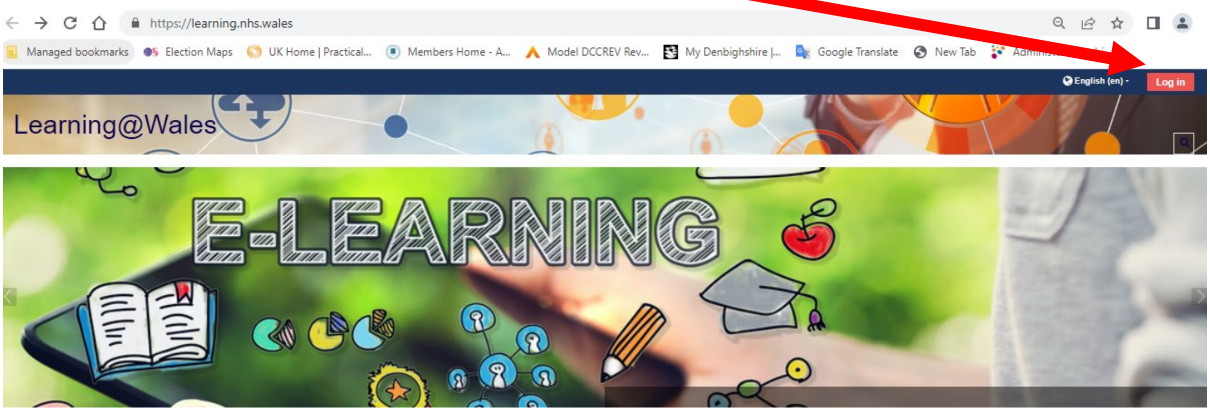

3) Enter your username which will be your normal sign on e.g. [redacted], all lower case. This will be the [redacted]. Your password will be [redacted].

Click the red login button at the top right of your screen.

4) From the 'Local Authorities command (see below) choose 'Denbighshire'.

5) On the following screen, choose Cymraeg or English for your language choice.

6) Choose 'Councillors'

7) Choose 'Mandatory Modules'

8) Choose the course you want from the list below.

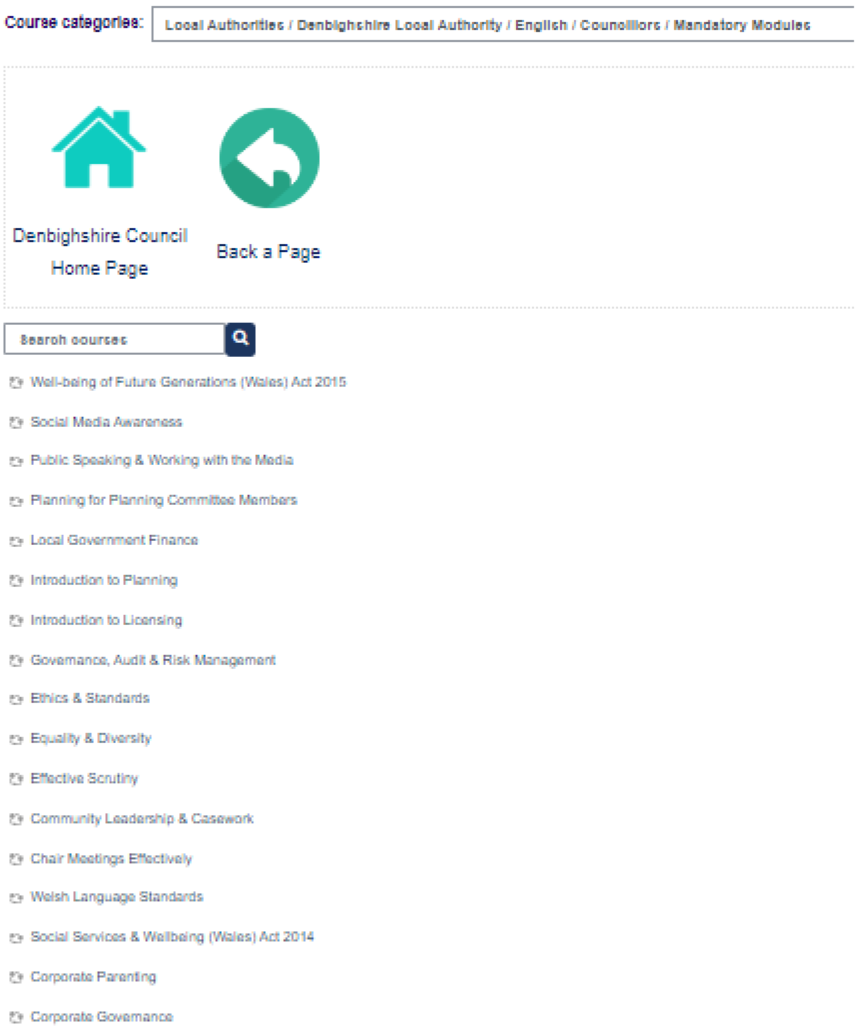

9) Choose the 'Enrol me' box (as arrowed below).

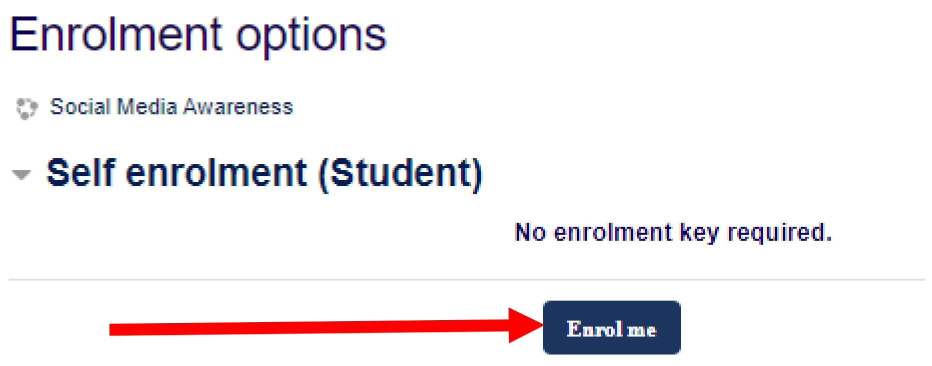

10) Click the green icon next to the course name (as arrowed below).

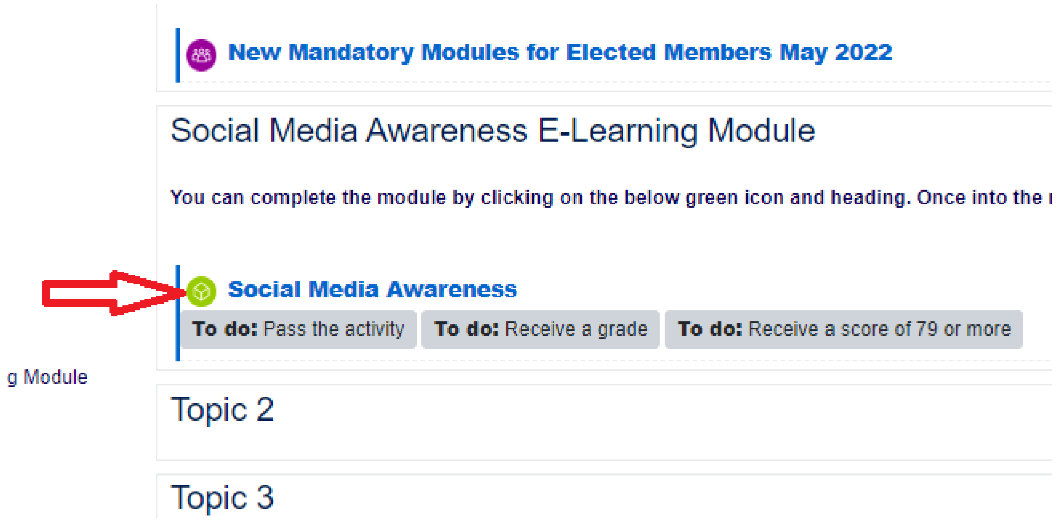

11) Choose 'Enter'.

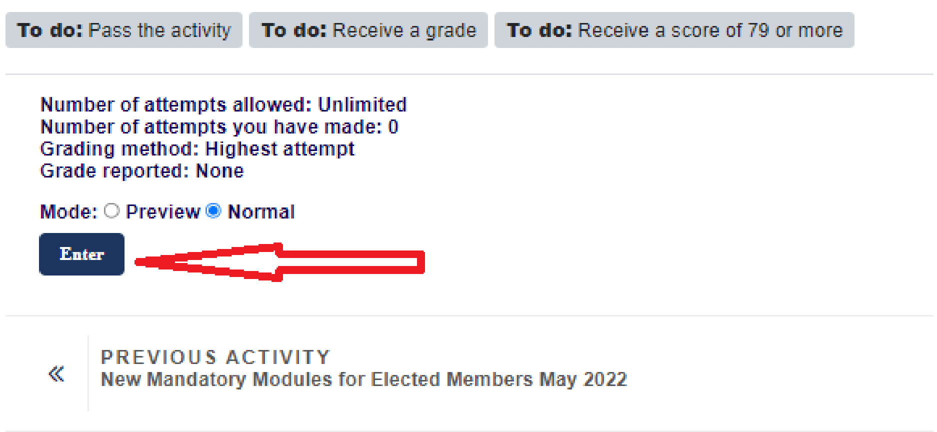

12) Choose 'Start Course'.

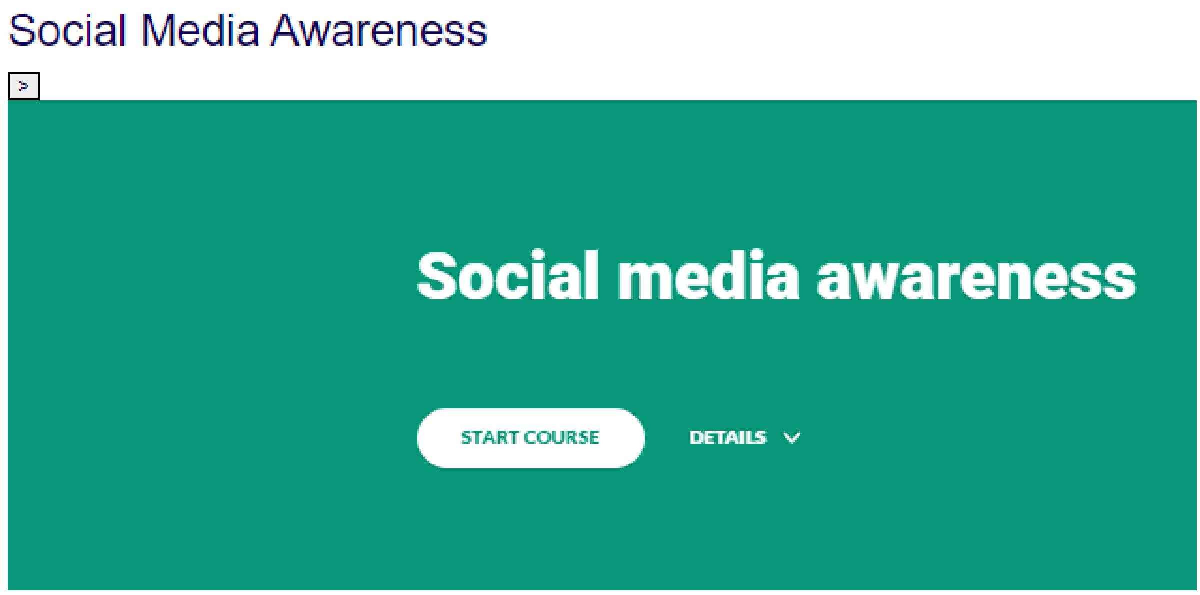

13) The course will now start and you progress through it by scrolling down the screens, answering any quiz questions and pressing ‘Continue’ or ‘Next’ etc., where prompted.

14) A certificate can be downloaded on completion of the course.

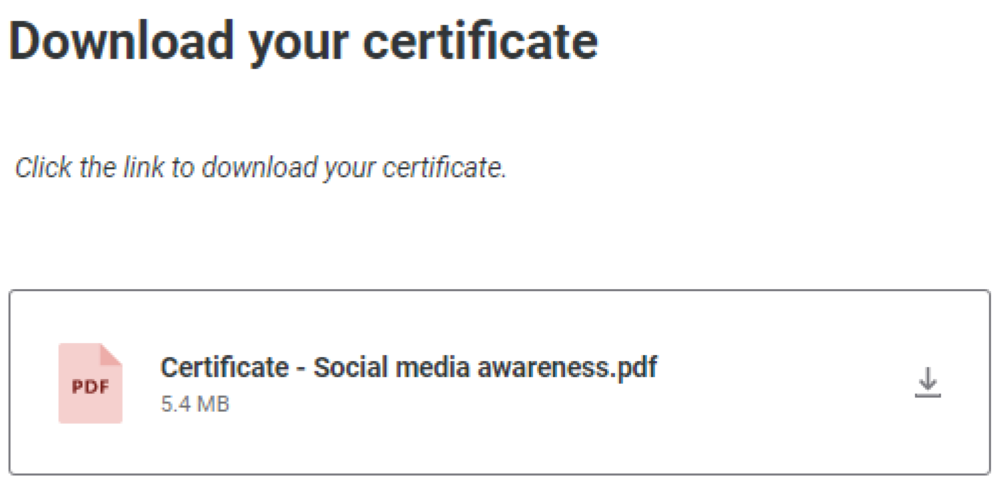

15) After downloading your certificate, you can exit the course by choosing the ‘Exit activity’ button:

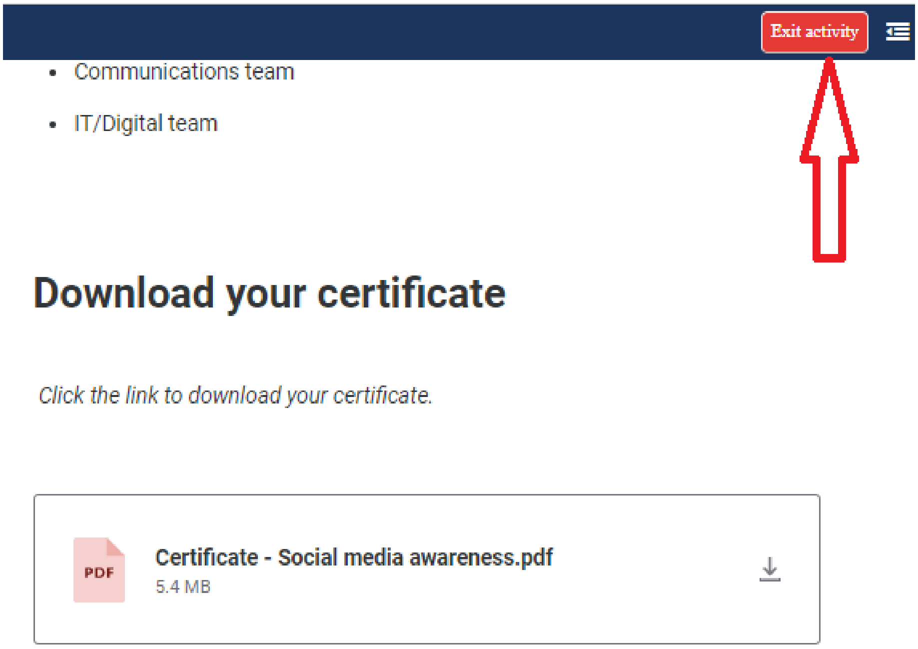
Exit activity
Communications team
IT/Digital team
Download your certificate
Click the link to download your certificate.
PDF
Certificate - Social media awareness.pdf
5.4 MB

Cyngor sir ddinbych denbighshire County Council

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad y cyfarfod	9 Mehefin 2023
Pennaeth Gwasanaeth	Lisa Jones, Pennaeth Dros Dro - Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Awdur yr adroddiad	Steve Price, Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl	Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Bwriad yr adroddiad hwn yw hwyluso trafodaeth ac adborth ar y meysydd o fewn cylch gwaith y pwyllgor, ac i gadarnhau eitemau rhaglen ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. A yw'n briodol i'r pwyllgor adolygu ei raglen gwaith i'r dyfodol ym mhob cyfarfod. Gall yr eitemau canlynol fod yn briodol (nid yw'r rhestr hon yn un gyflawn):

- Hyfforddiant a datblygu aelodau
- Trefniadau cefnogi er mwyn i aelodau gyflawni eu rolau
- Cefnogaeth ar gyfer swyddogaeth Graffu y Cyngor
- Adolygu'r adnoddau sydd ar gael i aelodau (er enghraifft, llety a thechnoleg)
- Mentrau, deddfwriaeth ac ymgynghoriadau Llywodraeth Cymru ar faterion democratiaeth leol, gan gynnwys amrywiaeth, cydraddoldeb a chyfranogi
- Tâl Aelodau

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor yn ystyried y wybodaeth yn yr adroddiad hwn ac yn cadarnhau ei raglen gwaith i'r dyfodol ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol.

4. Manylion yr adroddiad

Gweithgor Aelodau ar Sut y Cynhelir Cyfarfodydd

4.1 Roedd adroddiad ar y gweithgor hwn wedi'i gynnwys yn y rhaglen waith i'r dyfodol. Nid yw'r grŵp wedi'i ffurfio'n llawn eto o ran penodi aelodau, ac felly nid yw wedi dechrau ar ei waith.

4.2 Gellir rhoi diweddariad llafar o'r sefyllfa ddiweddaraf wrth ystyried yr adroddiad rhaglen waith hon.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Cynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Nid yw'r adroddiad yn cyfrannu'n uniongyrchol at y Cynllun Corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Nid oes unrhyw oblygiadau o ran cost o ystyried y rhaglen gwaith i'r dyfodol a'r diweddariadau sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Nid oes angen Asesiad o'r Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Amherthnasol

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Nid oes angen datganiad gan y Prif Swyddog Cyllid ar gyfer yr adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Ni nodwyd unrhyw risgiau penodol o ystyried yr adroddiad hwn. Mae adolygu'r rhaglen gwaith i'r dyfodol a gwybodaeth gysylltiedig yn nodwedd bwysig o swyddogaeth y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd

Cyfarfod		Eitem (disgrifiad / teitl)	Pwrpas yr adroddiad	Awdur	Dyddiad y Cyflwynwyd
29 Medi 2023	1	Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru)	Cael gwybodaeth ar oblygiadau'r Ddeddf.	I'w gadarnhau	Medi 2022
	2	Archif ar gyfer Gweddarllediadau	Adolygiad o'r trefniadau ar gyfer archifo gweddarllediadau'r Cyngor	Steve Price	Chwefror 2023
	3	Cadarnhau Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd	Ystyried cymeradwyo Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd y Cyngor, yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus ar y Strategaeth.	Siân Owen / Jo Sutton	Ebrill 2023
	4	ID Pleidleisiwr mewn etholiadau	Ystyried goblygiadau ID pleidleisiwr a newidiadau cysylltiedig ar gyfer cynnal etholiadau.	Steve Price	Mai 2023
	5	Tâl Aelodau Cyfetholedig	Ystyried ymagwedd y Cyngor at dâl aelodau cyfetholedig.	Steve Price	Mawrth 2023
	6	Trefniadau Craffu Rhanbarthol	Ystyried sut mae trefniadau Craffu awdurdod lleol yn berthnasol i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus rhanbarthol.	Steve Price	Mawrth 2023
	7	Mesurau i fynd i'r afael ag ymddygiad bygythiol yn erbyn aelodau	Ystyried cymeradwyo pecyn o wybodaeth a mesurau i gefnogi cynghorwyr sy'n profi ymddygiadau gelyniaethus, bygythiol, difenwol neu dreisgar oherwydd eu rolau fel aelodau etholedig.	Lisa Jones / Steve Price	Ebrill 2023
	8	Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy	Trafod y darpariaethau deddfwriaethol ar gyfer etholiadau gan ddefnyddio'r darpariaethau pleidlais sengl drosglwyddadwy.	Steve Price	Mawrth 2023
	9	(Yn amodol ar gynnydd): Gweithgor Aelodau ar Sut y Cynhelir Cyfarfodydd	Ystyried polisi'r Cyngor ar gyfer cynnal cyfarfodydd ar-lein, hybrid ac wyneb yn wyneb.	I'w gadarnhau	Chwefror 2023

Democratic Services fwp.doc
Updated SP – 25 May 2023

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag